BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Erdoğan.

Bölüm üzerine, şahsı adına söz isteyen Vedat Yücesan, Eskişehir Milletvekili.

Buyurun Sayın Yücesan. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET VEDAT YÜCESAN (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Petrol Kanunu Tasarısı üzerinde görüşlerimi belirtmek üzere söz almış bulunuyorum. Konuşmama başlamadan önce sizleri şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, birçok konuşmacı arkadaşım tasarının yaratacağı sakıncaları dile getirdiler. Ben de, birtakım düzeltilmesi gereken hususlara dikkatinizi çekmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, tasarıda, ayrım gözetilmeden, bütün yabancı şirketlerin petrol arama ve işletme ruhsatı alabilmelerine olanak getirilmektedir. Bu nedenle, işletmecilik için öngörülen petrol paylaşımının sadece işletmecilik kârı ve yatırımların faiz kazançlarıyla beraber kazanılmasını öngörecek şekilde sınırlandırılması gerekmektedir.

Değerli arkadaşlarım, bu çerçevede, yatırımcıların, gerçekleşen maliyetlerini geri almaları ve işletmecilik bedeli olarak makul kârlılığa tekabül eden payı almaları esas olmalıdır. Çıkarılan petrolün paylaşımı da önemlidir.

Değerli arkadaşlarım, Kazakistan'da üretilen petrolün yüzde 25'i vergi olarak alınmaktadır, ayrıca, yüzde 15 ek vergi alınmaktadır. Satılan petrolün yüzde 49'unu alırken, payını alırken, ülkemizde yatırım yapılmasını ya da transfer vergisi vermesini şart koşmaktadır. Bizde buna benzer bir sistem oluşturulması gerekmektedir.

Değerli arkadaşlarım "sınırlara 5 kilometre mesafede, tarihî, dinî yer veya tesise, su tesisine, bir yol veya umumi geçide 60 metre mesafede şehir veya kasaba belediye imar sahası içinde, dâhilinde petrol faaliyetleri Bakan müsaadesi olmadan yapılamaz" hükmü mevcut. Yasadan çıkartılarak, yabancı şirketlere, sınır tanımaksızın her yerde faaliyette bulunma hakkı verilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, bu hükmün kaldırılması çevreye zarar verecektir, ormanlık alanlar, sit alanları bundan olumsuz etkilenecektir. Tasarının 25'inci maddesi "İşletmeciler, istihdam ettikleri yabancı şahıslar sayısının yüzde 25'inden aşağı sayıda olmamak üzere Türk vatandaşlarının, petrol işlemlerinin her safhasında ihtisas kazanmalarını sağlamak için yabancı memleketlerde veya Genel Müdürlükçe uygun görüldüğü oranda Türkiye'deki ilmî ve mesleki kurum veya işletmelerde eğitim veya staj görmelerini, masraflarını üzerlerine almak suretiyle temin ederler." denmektedir.

Değerli arkadaşlarım, başka bir ifadeyle, Türk vatandaşlarının Petrol İşleri Genel Müdürlüğünce uygun görülen oranlarda, Türkiye'deki ilmî ve mesleki kurum ve işletmelerde eğitim ve staj görmeleri, masraflarını üzerlerine almak kaydıyla petrol hakkı sahibi tarafından karşılanmakla sınırlı bırakılmıştır.

Değerli arkadaşlarım, kanaatimce, bu hususun her çalışan yabancıya karşılık 3 Türk personel çalıştırılması şeklinde düzenlenmesi daha uygun olacaktır diye düşünüyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarıda belirtilen görevler, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Tasarıda, Petrol İşleri Genel Müdürlüğünün görevleri arasında tanıtım ve pazarlama faaliyetlerinde bulunmak da getirilmiştir. Devletin hüküm ve tasarrufunda olan tabii servetler ve kaynakların ülke yararına kullanılması ilkesi Genel Müdürlüğün asıl görevi olması gerekirken, pazarlama gibi bir kavram görev olarak tanımlanmıştır.

Diğer taraftan, 6326 sayılı mevcut Kanun'la önemli birçok yetki Bakanlar Kurulu kararına bırakılmışken, görüştüğümüz tasarıda bu yetkilerin çoğu Petrol İşleri Genel Müdürlüğüne devredilmiştir. Şunu herkes biliyor ki, petrol şirketleri çok kuvvetli, bazen hiçbir güç önlerinde duramıyor. Bu şartlar altında Petrol İşleri Genel Müdürlüğünün nasıl bir direnç göstereceği düşünülüyor anlamış değilim değerli arkadaşlarım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)